

Täysistunto

Perjantai 11.10.2024 klo 13.00—13.22

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi liiketoimintakiellosta annetun lain 3 ja 21 §:n sekä kaupparekisterilain 20 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 81/2024 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 10/2024 vp

Toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu, edustaja Autto, olkaa hyvä.

Keskustelu

13.14 Heikki Autto kok: Arvoisa herra puhemies! Olemme tosiaan käsittelemässä talousvaliokunnan mietintöä liiketoimintakiellosta annetun lain muuttamisesta. Talousvaliokunta on tehnyt hyvän mietinnön, ja eduskunta on jo ensimmäisessä käsittelyssä päättänyt lain sisällöstä, joten nyt meillä on sitten tässä vain tämä hyväksy tai hylkää -tilanne. Kyllähän tällainen laki voidaan hyvillä mielin laajalla yksimielisyydellä hyväksyä.

On erittäin tärkeää, että Suomenkin lainsäädännössä pannaan toimeen myös ne EU-direktiiveistä tulevat tavoitteet, että pystytään huomioimaan toisessa EU-maassa määrätty liiketoimintakiello, kun Suomen liiketoimintakielloista päätetään. Tämä on tärkeää, jotta voidaan torjua suoraan rajat ylittävää rikollisuutta, mutta kaiken kaikkiaan tällainen on tietysti tärkeää, että voidaan sitten estää sitä myös toisessa maassa — rikollista toimintaa ja siitä toimeenpantua rangaistusta, että voidaan estää siis näitten liiketoimintakieltojen kiertäminen jatkamalla liiketoimintaa toisessa EU-maassa.

Arvoisa puhemies! Viime aikoina Suomenkin julkisessa keskustelussa on ollut huolestuttavia tietoja siitä, että Suomessa toimeenpantuja liiketoimintakieltoja varsin aktiivisesti pyritään kiertämään sillä, että yritystoimintaa jatketaan rekisteröiden se tuonne Suomenlahden eteläpuolelle Viroon, joka eittämättä on erittäin dynaaminen talous. Siitä voimme etelänaapureille antaa pisteet ja suosionsoitukset, että heillä esimerkiksi yrityksen perustaminen on huomattavan helppoa. Mutta on tärkeää, että yhteistoiminnassa Suomi ja Viro huolehtivat siitä, että onpa rikolliseen toimintaan syyllistytty kummassa maassa tahansa ja siitä seurauksena on tullut liiketoimintakiello, että ne sitten myös tehokkaasti toimeenpannaan.

Tämä mietintö on erittäin kannatettava, ja kiitos siitä talousvaliokunnalle.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Joona Räsänen, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 101/2024 vp

13.16 Joona Räsänen sd: Arvoisa puhemies! Tällä esityksellä todella pannaan täytäntöön Euroopan unionin digitalisointidirektiiviä. Näillä muutoksilla, jotka ovat siis kannatettavia, pyritään torjumaan juuri rajat ylittävää rikollisuutta, kun yhdessä jäsenmaassa myönnetty tai määrätty liiketoimintakiello paremmin johtaisi siihen, että myös toisessa jäsenmaassa näin tehtäisiin. Ja tällä pyritään nimenomaan estämään sellainen tilanne, että joku toimija, joka on liiketoimintakiellon jossakin maassa saanut, pyrkisi tätä kiertämään sillä, että perustaisi sitten mahdollisesti saman liikkeen jonnekin toiseen jäsenmaahan. Niin kuin tuossa edellä edustaja Autto hyvin kuvasi, nämä muutokset ovat todella kannatettavia ja tarpeen senkin takia, että pystymme tehostamaan tätä rajat ylittävää rikollisuuden torjuntaa ja huolehtimaan siitä, että toisessa jäsenmaassa käytettyjä vilunkikonsteja ei tulla käyttämään sitten toiseen jäsenmaahan.

Arvoisa puhemies! Kiinnitän vielä lopuksi huomiota siihen seikkaan, minkä myös talousvaliokunta omassa mietinnössään on nostanut esille. Elikkä kun kuitenkin tämä toisessa jäsenmaassa myönnetty tai määrätty liiketoimintakiello on vain osaratkaisu esimerkiksi Suomessa määrättävälle liiketoimintakiellolle, elikkä oikeus tekee sitten tämän kokonaisharkinnan, ja kun näitä liiketoimintakieltojen perusteita ei kuitenkaan unionissa ole harmonisoitu — meillä ei varmaan kattavaa rekisteritietoakaan ole saatavissa, ainakaan yhdenmukaista rekisteritietoa — niin totta kai tässä piilee tietenkin se pieni riski, että tämä ei johda siihen, että myös täällä liiketoimintakiello määrättäisiin, vaikka se toisessa jäsenmaassa olisi määrätty.

Senpä takia olisi syytä nyt sitten tässä jatkotyöstyössä huolehtia siitä, että tosiasiallisesti tämän direktiivin täytäntöönpano onnistuu ja tällä liiketoimintakieltojen määräämisperusteiden muutoksella nyt pystytään aidosti vaikuttamaan siihen, että mikäli toisessa jäsenmaassa on myönnetty liiketoimintakiello, niin hyvin kattavasti nämä otettaisiin huomioon myös Suomessa ja sitä kautta määrättäisiin sitten täällä tarpeelliset liiketoimintakiellot. Tällä omalta osaltaan ehkäistäisiin myös rajat ylittävää rikollisuutta ja muuta vilunkitoimintaa.

Arvoisa puhemies! Tämä esitys on oikein kannatettava, ja toivon mukaan se saadaan hyvin ripeästi voimaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kumpula-Natri, olkaa hyvä.

13.18 Miapetra Kumpula-Natri sd: Arvoisa puhemies! Talousvaliokunta on tosiaan käsitellyt yksimielisenä mietinnön hallituksen esityksestä saattaa voimaan tämä Euroopan tason säätely, jolla pystytään paremmin yhteisillä sisämarkkinoilla saamaan liiketoiminta lailliseksi, niin että jos yhdessä jäsenmaassa huomataan liiketoimintakiellon asettaminen, niin sen voi osana kokonaisharkintaa myös sitten suomalainen tuomioistuinjärjestelmä ottaa huomioon ja saada sitä kautta myös ennakkoivasti erilaisia mahdollisia bulvaaneja ja saman liiketoiminnan toiseen paikkaan siirtymistä estettyä. Tämä on hyvä, että me pystytään yksimielisesti edesauttamaan Euroopan sisämarkkinoiden toimintaa reiluja liiketoimintaedellytyksiä eteenpäin vieden.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kiljunen, olkaa hyvä.

13.19 Kimmo Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Yhdyn näihin käytettyihin puheenvuoroihin tässä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 101/2024 vp

Tämä on erittäin tärkeää, että me pystymme tässä talossa yksimieliseen päätöksentekoon ja myöskin unionin puitteissa saadaan toimittua niin, että tähän rajat ylittävään rikollisuuteen, erityyppiseen harmaassa taloudessa tapahtuvaan vilunkitoimintaan saadaan kontrollia ja toimitaan samoilla pelisäännöillä ylitse rajojen. Muuten tässä saattaisi syntyä kilpailuetuja, kun haetaan jostakin toisesta kulmasta, vähän syrjäkulmasta, ja etsitään samaa kilpailuetua rikollisella tavalla, joka on kielletty jossain toisessa maassa, niin että tämä on erittäin tärkeä.

Tämä liittyy siihen isompaan linjaan, mikä unionissa nyt on omaksuttu siitä, että yrityksissä — niin paljon kuin me sosiaalista markkinataloutta edistämmekin ja ehdottomasti edistämme, se on se meidän peruseriaattemme — toimitaan reiluilla pelisäännöillä. Siinä on yrityksillä yhteiskuntavastuu, josta on myöskin ne direktiivit säädetty.

Eli tämä on semmoinen iso, iso linja, ja on hienoa, että täällä eduskunta tässä puhaltaa samaan hiileen.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 81/2024 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.